

базуватись на розмежуванні активів та зобов'язань на короткострокові та довгострокові.

3) Реалізація пропозицій дозволить уніфікувати форми Балансу (Звіту про фінансовий стан) для різних категорій фермерських господарств, що дасть можливість оцінювати ефективність та цільове використання бюджетних коштів не тільки великих та середніх фермерських господарств, а й суб'єктів малого підприємництва.

4 Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_063/page10.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

4. Методичні рекомендації із застосуванням реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затв. наказом Міністерства фінансів

України від 15.06.2011 р. № 720 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/treasury/2081-720.html>.

5. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затв. наказом Міністерства фінансів України від 25.06.2003 р. № 422 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=50189&cat_id=50097.

6. Методичні рекомендації з організації та ведення обліку в фермерських господарствах, затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 2.07.2001 р. № 189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.aktiv-audit.com/index.php?option=com_content&task=view&id=40&Itemid=29.

7. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку, затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 4.06.2009 р. № 390 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN48748.html.

8. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Х.: Фактор, 2008. – 1008 с.

УДК 657.37:006.32:(477)

А.О. КАСИЧ

(Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського, м. Кременчук, Україна)

Я.Ю. ЯКОВЕНКО

(Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського, м. Кременчук, Україна)

Проблеми впровадження МСФЗ в Україні та шляхи їх вирішення

Сьогодні Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) в багатьох країнах стали частиною національного законодавства або загальноприйнятою практикою. Україна також вже зробила перші кроки на зустріч прийняттю МСФЗ з врахування національної специфіки. Однак, в процесі адаптації міжнародних стандартів виникають проблеми, які потребують негайного розв'язання. Дана стаття присвячена дослідженню конкретних проблем, які виникають в процесі впровадження МСФЗ в Україні.

Автори обґрунтовують доцільність запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, а також розглядають перспективи застосування міжнародних стандартів у вітчизняній обліковій практиці. Визначено етапи процесу впровадження МСФЗ в Україні та розглянуто проблеми, які виникають на кожному з цих етапів. Наведено інструменти, що можуть бути використані для вирішення досліджених у статті проблем. В результаті проведеного дослідження висвітлено недоліки реформування чинної облікової системи та означено шляхи оптимізації процесу впровадження МСФЗ в Україні.

Ключові слова: стандартизація, Міжнародні стандарти фінансової звітності, реформування, трансформація бухгалтерського обліку, національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Проблемы внедрения МСФО в Украине и пути их решения

Сегодня Международные стандарты финансовой отчетности (МСФО) во многих странах стали частью национального законодательства или общепринятой практикой. Украина также уже сделала первые шаги к принятию МСФО с учетом национальной специфики. Однако в процессе адаптации международных стандартов возникают проблемы, требующие немедленного решения. Данная статья посвящена исследованию конкретных проблем, возникающих в процессе внедрения МСФО в Украине.

Авторы обосновывают целесообразность введения Международных стандартов финансовой отчетности в Украине, а также рассматривают перспективы применения международных стандартов в отечественной учетной практике. Определены этапы процесса внедрения МСФО в Украине и рассмотрены проблемы, возникающие на каждом из этих этапов. Приведены инструменты, которые могут быть использованы для решения исследованных в статье проблем. В результате проведенного исследования отражены недостатки реформирования действующей учетной системы и определены пути оптимизации процесса внедрения МСФО в Украине.

Ключевые слова: стандартизация, Международные стандарты финансовой отчетности, реформирование, трансформация бухгалтерского учета, национальные Положения (стандарты) бухгалтерского учета.

Problems of IFRS Implementation in Ukraine and Their Solutions

The International Financial Reporting Standards (IFRS) in many countries have become a part of national legislation or common practice today. Ukraine, as well, has made the first steps towards the adoption of IFRS taking into view the national specifics. However, the adapting international standards adaptation process has caused problems requiring their urgent solution. This article focuses on the research of particular problems arising in the course of the IFRS implementation in Ukraine. The authors have reasoned the feasibility of the International Financial Reporting Standards introduction in Ukraine and considered the prospects of the international standards use in the national accounting. The stages of the IFRS implementation in Ukraine and the problems arising at each of these stages have been identified. The tools to be used for problem solution have been proposed and analyzed. As a result of the research done the shortcomings of current accounting system reform and ways to optimize the implementation of the IFRS in Ukraine have been highlighted.

Keywords: standardization, International Financial Reporting Standards, reform, Accounting transformation, National Accounting Provisions (Standards).

Постановка проблеми. Останнім часом усе частіше постає питання необхідності запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у практику вітчизняних підприємств. Це пов'язано з необхідністю формування в Україні сприятливих умов для участі у міжнародному

співробітництві, виходу на міжнародні товарні та фінансові ринки, співпраці з іноземними інвесторами. Все це вимагає від України впровадження стандартизованих до міжнародних вимог облікових підходів. Адаптація українського законодавства, у тому числі нормативної бази у сфері обліку, належить

до зовнішньополітичних зобов'язань України. МСФЗ є загально визнаними у світі. За результатами дослідження, проведеного в межах Проекту USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP) для Міністерства фінансів України, серед 49 країн, а саме США, Канади, Японії, Австралії, всіх країн ЄС (за винятком Мальти та Ліхтенштейну), та всіх країн, що входили до колишнього Радянського Союзу (за винятком України), 40 країн вимагають їх застосування, ще 9 країн запровадили частковий перехід [5]. Таким чином, сьогодні в багатьох країнах світу МСФЗ стали частиною національного законодавства.

Після реформування вітчизняної облікової системи у кінці 90-х років урядом України було розпочато заходи щодо впровадження і вдосконалення процесу складання фінансової звітності згідно МСФЗ, адже інтеграційні процеси гальмуються через недоступність інформації, розкритої у фінансовій звітності підприємств, яка є чи не єдиним джерелом інформації для зовнішніх користувачів. Механізмом вирішення даної проблеми є максимальна адаптація процедур складання фінансової звітності в Україні до вимог МСФЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам впровадження МСФЗ в Україні присвячені наукові праці: Ф.Ф. Бутинця [1], який не вважає застосування МСФЗ доцільним через плутанину в обліку майна та фінансових результатів; В.М. Пархоменка [6], який наголошує на необхідності адаптації стандартів; Г.Г. Кірейцева [3], який засуджує односторонній підхід до економіки і наполягає на збереженні національних інтересів, та інших. Такі погляди свідчать про відсутність єдиної думки і у науковців, і у держави на процедурні питання адаптації національних облікових процедур до вимог МСФЗ.

Мета дослідження полягає в дослідженні етапів впровадження МСФЗ в Україні, визначенні проблем та перспектив цього процесу. Ці питання залишаються актуальними, оскільки конвергенція стандартів фінансової звітності може бути досягнута вже найближчим часом

Виклад основних результатів дослідження. Процес впровадження МСФЗ вимагає розробки інтеграційної програми, яка регламентуватиме зміни до облікової політики та етапи такого переходу. На відміну від країн ЄС, в яких перехід на МСФЗ був ретельним чином продуманий та деталізований, в Україні передбачені досить стислі терміни для впровадження, а 2012 рік був перехідним етапом у цьому процесі.

Загалом, визначається чотири способи впровадження МСФЗ в окремій країні: повне прийняття; опційне застосування та адаптація – були виокремлені колишнім членом РМСБО (Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку) Д. Джералдом [10]; спосіб схвалення – запропонували К. Нобс та С. Зефф [12].

Україна до цього часу дотримувалася адаптаційної політики замість повного прийняття. Було розроблено

вітчизняні П(С)БО, які не суперечать міжнародним стандартам. Впровадження міжнародних стандартів шляхом їх адаптації до економіко-правового середовища і ринкових відносин в Україні визначено ще 28 жовтня 1998 р. Програмою реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів [8]. Проте Стратегія впровадження МСФЗ, котра містила перелік заходів та терміни їх впровадження, була затверджена лише 2007 року. Зокрема, Стратегія мала на меті гармонізувати фінансову звітність вітчизняних суб'єктів господарювання, посилити захист прав інвесторів та підвищити рівень їх довіри до України протягом 2008-2010 років [9].

Однак, аналізуючи нинішній стан, можемо стверджувати, що завдання не було виконано у повній мірі. Вибір пакетної конвергенції, на нашу думку, був помилковим. Конвергенція стандартів фінансової звітності може відбуватися пакетно або постандартно. У першому випадку використовується вже існуючий набір стандартів без будь-яких поправок. У другому – можливі варіанти: один з чинних стандартів замінюється органом регулювання на інший (одностороння постандартна конвергенція), або кожен орган регулювання замінює чинний стандарт одним спільним (двостороння постандартна конвергенція) [7]. Країни, що не мають достатньо розвинутого обліку та наукової школи, обирають пакетну конвергенцію. Україні варто брати активну участь у процесі обговорення розробки і впровадження стандартів та уникати пакетної конвергенції.

Зрозуміло, що впровадження МСФЗ не може бути одномоментним, адже це складова фінансової реформи. На початку травня 2011 року було зроблено значний крок на зустріч прийняттю МСФЗ, враховуючи національну специфіку. Український парламент прийняв зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», якими зобов'язав державні компанії, банки та страхові компанії складати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами, починаючи з 1 січня 2012 року. Дані законодавчі зміни стали результатом багаторічних дискусій про поступовий перехід на МСФЗ. Очікується, що його впровадження дозволить, виходячи з фінансової звітності, надавати якісну оцінку прибутковості українських підприємств через прямі співставлення з результатами інших компаній, що підвищить зацікавленість закордонних інвесторів. Також варто зазначити, що переважна більшість інвесторів, укладачів та аудиторів вважають, що впровадження МСФЗ поліпшило якість звітності підприємств в країнах ЄС (63 %, 60 % та 80 % відповідно) [4].

На даному етапі економічного розвитку України даний крок є своєчасним через сформованість законодавчої бази, проте повноцінний перехід не декларативного, а практичного характеру потребує значних доопрацювань. За підрахунками експертів [2], міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та

Бухгалтерський облік

фінансової звітності у 2011 році застосовували вітчизняні банки, які залучали зовнішні позики чи мали іноземний капітал, тобто приблизно половина; серед страхових компаній – не більше 15 %. Оскільки вже розпочався процес опанування МСФЗ публічними акціонерними товариствами, банками, страховиками та підприємствами з урядового

переліку, то можна визначити основні проблеми, з якими стикаються перелічені суб'єкти господарювання. Як свідчить вітчизняна практика, впровадження МСФЗ відбувається поетапно. На кожному з етапів виникають проблеми. Перелік основних проблем згідно з їх класифікацією подано у табл. 1.

Таблиця 1

Проблеми застосування МСФЗ в Україні на різних етапах впровадження

№ п/п	Назва етапу	Проблеми
1	Створення законодавчих та організаційних передумов впровадження МСФЗ	а) недостатня мотивація керівництва підприємства
		б) надання стислих термінів для підготовчого етапу впровадження МСФЗ
		в) нестача кваліфікованих спеціалістів
2	Адаптація національної нормативно-правової бази бухгалтерського обліку	а) низька якість облікової інформації
		б) необхідність створення нормативно-правової бази з питань обліку для малого бізнесу
3	Удосконалення державного регулювання у сфері бухгалтерського обліку	а) необхідність урахування національної специфіки
		б) потреба у єдиних методологічних засадах
4	Міжнародне співробітництво та світовий досвід	а) відсутність досвіду стажування працівників у Раді з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО)
		б) не передбачено подальше розширення сфери застосування МСФЗ для інших економічних суб'єктів

Першим етапом є створення законодавчих та організаційних передумов впровадження МСФЗ. Сюди можна віднести усі заходи, націлені на початок реформування бухгалтерського обліку. Згідно останніх змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансову звітність, складену за національними стандартами, потрібно переводити у фінансову звітність за МСФЗ. Цей процес означає перехід з однієї системи стандартів, принципів та методів обліку в зовсім іншу систему, впровадження якої потребує зміни облікової політики згідно МСФЗ № 1. Розрізняють два види трансформації – періодичну та одноразову. Україною було обрано періодичну трансформацію. Це означає, що на кожен звітний період проводиться трансформація фінансової звітності у міжнародний формат. Повноцінний перехід стане можливим лише у 2014 році, коли вже буде досвід складання річної фінансової звітності згідно міжнародних стандартів за 2013 рік з порівняльною інформацією. Однак, навіть трансформаційний перехід потребує значних зусиль і ресурсів. Проблеми у підприємства можуть виникнути стосовно мотивації керівників, структури МСФЗ, а також високої кваліфікації бухгалтерів.

Що стосується мотивації господарюючих суб'єктів, то перехід на МСФЗ може дорого коштувати, враховуючи ціни на навчання бухгалтерів. Окрім того, перехід до МСФЗ буде вимагати запровадження обліку тих видів активів, які не відображаються в обліку взагалі (наприклад гудвіл), або відображаються не в повній мірі (наприклад нематеріальні активи). Керівникам варто зосередити увагу на довго-, а не короткострокових ефектах. Доволі часто результати нещодавнього впровадження МСФЗ не відповідають очікуванням

керівників через те, що вони недооцінюють важливість приміток до фінансової звітності, на які звертають увагу інвестори, або вважають міжнародні стандарти готовим інструментом вирішення проблем недостатності інвестицій. Оскільки МСФЗ в усьому світі відомі як система, заснована на виборі керівництвом методу відображення господарських операцій у звітності, то це може викликати небажання нести відповідальність за трансформаційні дії. Механізми примусового впровадження МСФЗ для суб'єктів господарювання, які законодавчо не зобов'язані надавати річні звіти за МСФЗ, недостатні або відсутні. Вирішення даної проблеми полягає у формуванні інформаційно-аналітичної бази з питань застосування міжнародних стандартів з метою вільного доступу суб'єктів господарювання, широкого спектру навчальних і роз'яснювальних матеріалів та проведенні навчальних відеоконференцій. Варто зазначити, що нині вже наявні певні успіхи щодо вирішення даної проблеми. Кроком створення сприятливих умов для впровадження міжнародних стандартів стало відкриття інформаційного інтернет-ресурсу (<http://msfz.minfin.gov.ua>) присвяченого питанням застосування МСФЗ.

Одним із недоліків підготовчого етапу впровадження МСФЗ є те, що проекти щодо переходу починаються занадто пізно, а тому на підготовчий етап не виділяється достатньо часу. Це призводить до того, що керівники підприємств не завжди мають змогу оцінити необхідність впровадження МСФЗ, його перспективи для своїх підприємств та можуть затягувати цей процес. Стислі терміни переходу означають відсутність планування змін у процесах ІТ (інформаційних технологій). Окрім того, відсутній етап підготовки до непередбачуваного. З самого

початку проекту переходу до МСФЗ варто виділити додаткові ресурси та час для здійснення процесів трансформації звітності.

Певні проблеми можуть виникнути безпосередньо в процесі впровадження МСФЗ. *По-перше*, перехід на нові стандарти ведення фінансової звітності стає викликом для підприємства, бо вимагає мобільності і гнучкості у пристосуванні до змін, оскільки Рада з питань МСФЗ постійно вдосконалює діючі і розробляє нові стандарти в складі МСФЗ. А облікові процедури в Україні є занадто формалізованими. *По-друге*, складними для сприйняття залишаються такі елементи МСФЗ як стандарти щодо відображення у звітності фінансових інструментів, оцінки зобов'язань і активів за справедливою вартістю тощо. *По-третє*, частина стандартів не має еквівалентів взагалі. Чинні П(С)БО, хоча і розроблені на основі МСФЗ, проте все ж мають відмінності у розкритті, оцінці і визнанні активів, зобов'язань, доходів і витрат, які потрібно врахувати під час трансформації.

Попередні проблеми зумовлюють виникнення наступної – нестачі достатньої кількості кваліфікованих спеціалістів, що добре знаються на міжнародних стандартах. Тому керівництву необхідно сприяти підвищенню кваліфікації чи користуватися послугами консультантів з питань МСФЗ. Вирішенням проблеми є розробка нових підходів до перепідготовки фахівців та методичного забезпечення. Підвищення рівня професійної освіти бухгалтерів сприятиме поширенню більш глибокого розуміння ролі, яку може відігравати фінансова звітність та звіти, складені згідно з МСФЗ.

Другим етапом впровадження МСФЗ є адаптація національної нормативно-правової бази бухгалтерського обліку, на якому можуть виникнути проблеми, пов'язані з низькою якістю облікової інформації та неузгодженістю методик обліку фінансових інструментів.

Слід констатувати, що якість облікової інформації в Україні залишається низькою. Багато вимог існуючих стандартів не виконуються. Тому, на наше переконання, спочатку потрібно виправити помилки в застосуванні національних стандартів, а потім зробити вибір стосовно облікової політики за МСФЗ.

Окрім того, необхідно розробити нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку за МСФЗ для малого бізнесу. Використання МСФЗ для малих підприємств є більш економічним через менший обсяг необхідної інформації за рахунок того, що керівництво самостійно оцінює, які методи відображення господарських операцій повніше подадуть інформацію про підприємство, використовуючи пояснення, що доповнюють та розкривають таку інформацію.

Третім етапом є державне регулювання, яке здійснюється в умовах існуючої правової системи. Регулювання вітчизняних П(С)БО відрізняється від регулювання МСФЗ. Впровадження МСФЗ потребує змін у вітчизняній законодавчій базі, адже існують нормативні документи з легалізації міжнародних стандартів. Забезпечення ведення бухгалтерського

обліку вітчизняними підприємствами на основі методологічних засад МСФЗ вимагає вирішення цілої низки проблем. Так, почала вирішуватись проблема існування податкового обліку, який в останні роки (до прийняття Податкового кодексу України) на вітчизняних підприємствах навіть певною мірою витісняв класичні бухгалтерські процеси. Нині, згідно змін до Податкового кодексу України від 07.07.2011 р., підприємства, які звітують за МСФЗ, використовують відповідні МСФЗ, а не П(С)БО. Крім того, відбувається подальше наближення бухгалтерському обліку до вимог МСФЗ. Згідно з наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р., замість П(С)БО 1-5 запроваджується єдиний стандарт – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». НПСБО 1 враховує особливості переходу на МСФЗ. Зокрема, визначено організацію подання першої річної фінансової звітності за міжнародними стандартами, необхідність наведення у балансі інформації на початок і кінець звітного періоду, а також на дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності для підприємств, які відповідно до законодавства застосовують МСФЗ.

Четвертим етапом вирішення проблем впровадження МСФЗ має стати розширення міжнародного співробітництва та застосування світового досвіду. Необхідно запозичити міжнародний досвід відрядження працівників національних регуляторів для роботи у РМСБО. У 2010-2011 роках подібною практикою скористалися Китай, Італія, Японія та Корея. Такі заходи пришвидшили перехід держав до МСФЗ. Так, китайські власні стандарти бухгалтерського обліку в даний час дуже близькі до МСФЗ, а Японія вже приймає використання МСФЗ для деяких компаній в рамках своєї юрисдикції, Індія знаходиться в процесі істотного перегляду стандартів національного обліку [11].

Багато міжнародних фінансових інститутів (Європейський банк реконструкції і розвитку, Світовий банк) здійснюють кредитування тільки при наданні звітності, складеної відповідно до МСФЗ. Так, наприклад, у Плані розвитку МСФЗ на 2012-2015 роки у Росії передбачено розширення сфери застосування МСФЗ на інвестиційні фонди, недержавні пенсійні фонди, управляючі компанії інвестиційних фондів і ПФів, клірингові організації, суспільно значущі державні унітарні підприємства. Тому практика досвіду впровадження МСФЗ в інших країнах, на нашу думку, була б доцільна і в Україні.

Висновки. Україна за рівнем наближення національних стандартів до міжнародних стандартів фінансової звітності значно відстає від передових країн світу. У дослідженні було виокремлено основні етапи впровадження МСФЗ в Україні та ідентифіковано проблеми, що виникають, зокрема:

– стислих термінах впровадження МСФЗ, через що на низькому рівні знаходиться мотивація, розуміння структури та змісту стандартів, рівень

Бухгалтерський облік

необхідних знань та навичок для роботи згідно МСФЗ;

- необхідності адаптації національної нормативно-правової бази бухгалтерського обліку;
- недостатності державного регулювання у сфері бухгалтерського обліку;
- необхідності розширення міжнародного співробітництва та застосування світового досвіду у впровадженні МСФЗ.

Інструментами вирішення перелічених вище проблем мають стати:

- розробка норм, методик, та рекомендацій із застосування МСФЗ;
- забезпечення співпраці між вітчизняними спеціалістами та фахівцями з РМСБО;
- підвищення кваліфікації бухгалтерів та поінформованості про міжнародні стандарти інших користувачів фінансової звітності.

За таких умов впровадження МСФЗ може стати інструментом підвищення прозорості й ефективності системи управління підприємства, що, у свою чергу, надасть Україні можливість залучення іноземних інвестицій і позик, а також виходу на зарубіжні ринки та вступу України до Європейського Союзу.

4 Список використаних джерел

1. Бутинець Ф. Ще раз про бухгалтерський облік як науку / Ф. Бутинець // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - № 10. - С. 20-29.

2. Гриньков Д. Международные гуляния [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://uainsur.com/massmedia/24267/>.

3. Кірейцев Г. Роль бухгалтера і аудитора у процесах мінімізації невизначеності як основи кризових явищ / Г. Кірейцев // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2010. - № 3. - С. 33-35.

4. Крылова Т.Б. Первые итоги внедрения МСФО за рубежом. Обзорная записка [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nsfo.ru/docs/first%20results.pdf>.

5. Міністерство Фінансів України. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Перелік країн, що застосовують МСФЗ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://msfz.minfin.gov.ua/uk/IfrsOtherCountries/AboutIFRSInOtherCountries/Pages/ListCountriesUsingIFRS.aspx>.

6. Пархоменко В. Финансовая отчетность по международным стандартам / В. Пархоменко // Вестник налоговой службы Украины. - 2012. - № 11. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/944>.

7. Пасько О.В. Глобальна конвергенція стандартів фінансової звітності: стан та перспективи / О.В. Пасько // Облік та звітність. - 2010. - № 2 - С. 45-50.

8. Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.1998 р. № 1706 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-98-%D0%BF>.

9. Про схвалення Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 р. № 911-р [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=86024&cat_id=83018.

10. Gilbert Gelard National standard setters: a new role in a globalizing world [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.iasplus.com/resource/0905gelard.pdf>.

11. IFRS Foundation. Annual Report [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.ifrs.org/Features/Pages/AnnualReport2011.aspx>.

12. Stephen A. Zeff & Christopher W. Nobes Auditors' Affirmations of Compliance with IFRS around the World: An Exploratory Study [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.ruf.rice.edu/~sazeff/PDF/Nobes-Zeff%20article%20AP%202008.pdf>.